

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

3 בנובמבר 2008

412

ה' בחשוון התשס"ט

עמוד

הצעת חוק חתימה אלקטרונית (תיקון מס' 2), התשס"ט-2008..... 184

הצעת חוק חתימה אלקטרונית (תיקון מס' 2), התשס"ט-2008

1. תיקון סעיף 1 בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001 (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, בהגדרה "מחשב", "חומר מחשב", "פלט" ו"חדירה לחומר מחשב", אחרי "פלט" יבוא "מידע".
2. תיקון סעיף 10 בסעיף 10 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על בקשה לרישום שמגישה המדינה, או שמגיש תאגיד ציבורי או גוף ציבורי אחר שהוקם בחיקוק, השר יקבע הוראות לעניין הפרטים שייכללו בבקשה כאמור"
3. תיקון סעיף 11 בסעיף 11 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), במקום פסקה (1) יבוא:
- "(1) הוא אחר מאלה:
- (א) אזרח ישראלי או תושב ישראל;
- (ב) תאגיד שהתאגד בישראל שמקום עסקיו או פעילותו בישראל ואחת ממטרותיו היא ניהול עסק או פעילות כגורם מאשר;
- (ג) תאגיד ציבורי או גוף ציבורי אחר שהוקם בחיקוק;
- (ד) המדינה";
- (2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א) על אף הוראות סעיף קטן (א), התנאים הקבועים בפסקאות (3) ו-(5) של הסעיף הקטן האמור לא יחולו לגבי המדינה; השר רשאי לקבוע תנאים אחרים לעניין רישום המדינה במרשם."

ד ב ר י ה ס ב ר

המשמעות של המונחים "מחשב", "חומר מחשב", "פלט" ו"חדירה לחומר מחשב", היא זו הנודעת להם בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995 (להלן – חוק המחשבים). החוק, כנוסחו היום, עושה שימוש גם במונח "מידע". כך למשל מוגדר מסר אלקטרוני כ"מידע אשר נוצר, נשלח, נקלט או נשמר באמצעים אלקטרוניים או אופטיים...". בטעות, החוק אינו קובע הגדרה למונח זה. מוצע לתקן את הטעות ולהפנות במפורש להגדרת "מידע" המצויה בחוק המחשבים.

סעיפים התיקונים המוצעים נועדו לאפשר למדינה 2, 3 ו-5 להנפיק תעודות אלקטרוניות תוך עמידה בחובות המהותיים הקשורים בהנפקת תעודות אלקטרוניות (המבוססים במידה רבה על עקרונות הקבועים בתקינה בין-לאומית), בשינויים המחויבים מהעובדה כי המדובר במדינה, אולם תוך הקפדה על עמידה במלוא התנאים הנדרשים.

בללי מאז חקיקת חוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001 (להלן – החוק), ועד היום הונפקו מספר מצומצם יחסית של תעודות אלקטרוניות, כהגדרתן בחוק. בחינת ההתפתחויות בהקשר זה במדינות אחרות מלמד כי השימוש בתעודות אלקטרוניות קשור קשר ישיר לאפשרות הנפקת תעודות אלקטרוניות על ידי המדינה, במסגרת תיעוד לאומי או בהקשר של פרויקטים לאומיים.

התיקון המוצע נועד בעיקרו להסדיר הנפקת תעודות אלקטרוניות לחתימה אלקטרונית מאושרת, על ידי המדינה באמצעות יחידותיה, ולקבוע ביחס לפעילות זו את ההוראות הנדרשות. תיקון זה צופה בין השאר את פרויקט "תעודת הזהות החכמה" שבמסגרתו תתאפשר הנפקת תעודה לחתימה אלקטרונית מאושרת על גבי כל תעודות הזהות שיונפקו לתושבי ישראל (ראו לעניין זה הצעות חוק הממשלה – 408, מיום כ"ח בתשרי התשס"ט (27 באוקטובר 2008)).

סעיף 1 בסעיף 1 לחוק, הקובע הגדרות למונחים שבהם נעשה שימוש בחוק, נקבע, בין השאר, כי

¹ ס"ח תשס"א, עמ' 210; ס"ח התשס"ה, עמ' 750.

4. בסעיף 18(ד) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "מערכות כאמור ינוהלו באופן שפעילותו של תיקון סעיף 18 הגורם המאשר לפי חוק זה תופרד מפעילויות אחרות המבוצעות על ידו".
5. אחרי סעיף 21 לחוק העיקרי יבוא:
- "תקנות לעניין הנפקת תעודות אלקטרוניות על ידי המדינה, ולעניין אחריותה כגורם מאשר"
- הוספת סעיף 21
6. בסעיף 24(ב) לחוק העיקרי –
- (1) פסקה (1) – תימחק;
- (2) בפסקה (2), במקום "סעיף קטן (א)(9) עד (12)" יבוא "סעיף קטן (א)".
- תיקון סעיף 24

דברי הסבר

במקביל להחלת הוראות החוק לעניין פעילות גורם מאשר גם על המדינה, מוצע בסעיף 5 להצעת החוק, להסמיך את שר המשפטים לקבוע הוראות אחרות מההוראות הקבועות בפרק ד' לחוק. לעניין הנפקת תעודות אלקטרוניות בידי המדינה ולעניין אחריותה כגורם מאשר, התעודות האלקטרוניות שיונפקו במסגרת פרויקטים לאומיים עשויות להשתלב בשיטות ובהליכי הנפקה ייחודיים הקשורים בתיעוד לאומי, באופן שיחייב התאמה של הוראות החוק להליכים הקשורים בהנפקת תעודות אלה.

סעיף 4 דרישות האבטחה והבקרה הנדרשות לעניין פעילותו של גורם מאשר, מחייבות כי המערכות התפעוליות ישמשו לצורך הנפקת תעודות אלקטרוניות לפי החוק, ויופרדו בצורה ברורה מיישומים אחרים ושונים של הגורם המאשר, זאת כדי למנוע תקלות בשימוש במערכות אלה או הטעיה של מסתמכים שונים על פעילותו של גורם מאשר. מוצע לקבוע הוראה מפורשת לעניין זה בסעיף 18 לחוק, הקובע הוראות לעניין אופן פעילותו של הגורם המאשר.

סעיף 6 סעיף 24 לחוק, שעניינו "ביצוע ותקנות", קובע בסעיף קטן (ב) לאמור:

(ב) (1) תקנות לפי סעיף קטן (א)(1) עד (8) יותקנו באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

(2) תקנות לפי סעיף קטן (א)(9) עד (12) יותקנו באישור הועדה לעניני מחקר ופיתוח מדעי וטכנולוגי של הכנסת.

ההוראות הקבועות כיום בסעיף 24(ב) לחוק הביאו לפיצול סמכות הפיקוח של וועדות הכנסת על התקנת התקנות לפי החוק. כתוצאה מכך הופרדו נושאים שונים שיש ביניהם קשר ישיר, לשני קובצי תקנות. התוצאה יוצרת סרבול הן במישור התקנת התקנות ותיקונן, והן מבחינה מעשית בקריאת התקנות. במסגרת התיקונים הנדרשים, מוצע להסמיך ועדה אחת של הכנסת – ועדת המדע והטכנולוגיה של הכנסת – לצורך הפיקוח על התקנת תקנות לפי החוק, דבר שיאפשר בשלב שני גם האחרה של התקנות הקיימות לקובץ שלם אחד.

בסעיף 2 להצעת החוק מוצע לקבוע כי הפרטים שיש לכלול בבקשה לרישום גורם מאשר, המנויים בסעיף 10(א) לחוק, לא יחולו על בקשה לרישום כאמור שמגישה המדינה או שמגיש תאגיד ציבורי או גוף ציבורי אחר שהוקם בחיקוק, שכן פרטים אלה מתאימים לגורמים הפעילים במגזר הפרטי, המבצעים פעילות עסקית, ואינם רלוונטיים לגורם מאשר שהוא המדינה או תאגיד ציבורי. מוצע על כן להסמיך את שר המשפטים לקבוע בתקנות את הפרטים שיש לכלול בבקשה שמגישה המדינה או תאגיד ציבורי כאמור.

בסעיף 3(1) להצעת החוק מוצע להוסיף את המדינה לגורמים הרשאים להירשם במרשם הגורמים המאשרים, בכפוף לעמידה בתנאים המפורטים בסעיף 11 לחוק. לאחר הרישום במרשם תוכל המדינה לפעול כגורם מאשר על פי החוק. עוד מוצע לתקן את סעיף 11(א) לחוק באופן שיאפשר לתאגידים ציבוריים ולגופים ציבוריים, שהוקמו בחיקוק, לקיים פעילות של הנפקת תעודות אלקטרוניות מאושרות, גם בפעילות עור לפעילותם.

עם זאת מוצע, בסעיף 3(2) להצעת החוק, שלא להחיל על המדינה את התנאי לרישום הקבוע בסעיף 11(א)(3) לחוק, שעניינו ערבות בנקאית, שכן התנאי אינו רלוונטי לפעילות המדינה, וכן את התנאי הקבוע בסעיף 11(א)(5) לחוק, שעניינו אי-הרשעה בעבירה של מנהל הגורם המאשר, שכן במסגרת שירות המדינה ישנם מנגנונים מקבילים לטיפול בנושא זה.

וזה נוסחו של סעיף 11(א)(1) לחוק, שמוצע להחליפו:

"(א) הרשם ירשום במרשם מבקש המקיים אחר ההוראות לפי חוק זה וכן את כל אלה:

(1) הוא אזרח ישראלי או תושב ישראל, תאגיד שהתאגד בישראל, או תאגיד ציבורי או גוף ציבורי אחר שהוקם בחיקוק, שמקום עסקיו או פעילותו בישראל, ואחת ממטרותיו היא ניהול עסק או פעילות כגורם מאשר;

"....

